

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De errore illorum, qui dicunt animas in mortali peccato decedentes non
puniri æternaliter. Cap. XXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

quanto in aeternum mala puniri conspiciunt quae eius adiutorio vicerunt.

De errore illorum, qui dicunt animas in mortali peccato decedentes non puniri aeternaliter. CAP. XXIII.

Sequitur de errore eorum, qui dicunt animas, quae in peccato mortali decedunt, non puniendas aeternaliter. Qui error valde periculosus est: funditus enim destruit sapientiam, & honestatem cordibus hominum, cum euacuet timorem Domini, qui est principium sapientiae. Prouer. 1. Et sine quo non est iustificatio. Eccl. 1. Timor Domini expellit peccatum: nam qui sine timore est, non poterit iustificari. Error iste dum impunitatem hominibus promittit, promittit ad peccandum in eis efficere. Impunitas enim est nutritrix transgressionum: ut ait Bernar. Huic errori occasionem dare potest illud Matt. 7. In qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis. & illud Apo. 18. Quantum glorificauit se & in deliciis fuit: tantum date ei tormentum & luctum. Non esset, inquiunt, mensura poenae secundum mensuram culpae, si peccato momentaneo poena aeterna redderetur. Sed verba praedicta sic intelligenda sunt, ut sit comparatio in genere, ut qui multum peccauit, multum puniatur: & qui minus peccauit, minus, & qui amplius, amplius: non quod sit necesse poenam esse aequalem culpae secundum durationem, imo poena quantum ad durationem multo maior potest esse, quam culpa. Sicut multipliciter potest ostendi. Et primo per poenas ab humano iure positas, quae multo amplius durat: quae peccata, pro quibus inflata sunt, durauerint. Aug. 21. li. de ciuitate Dei: Octo genera poenarum in legibus esse scribit Tullius, damnum, vincula, verbera, talionem, ignominiam, exilium, mortem, seruitutem. Quod horum est quod in breue tempus pro cuiuslibet peccati celeritate coeetetur, ut tanta vindicetur morula, quanta deprehenditur perpetratum, nisi forte talio? Demum bellum acquirit perpetuam seruitutem. Praeterea cum perpetratio peccati vulneratio spiritualis sit, quid mirum si a vulneratione breuissimi temporis relinquatur vulnus multae durationis, aut etiam mors, a qua non est regressus ad vitam miraculosus? Itaque cum perpetratio peccati casus sit in profundum, quid mirum si casus iste breuissimo tempore fiat, & tamen qui sic cecidit in profundo multo tempore maneat? Itaque cum perpetratio peccati transgressio sit legis, non est mirum, si mutilatio quae perpetua est, naturaliter pro illa infligatur, cum etiam perpetratio peccati ligatio sit peccatis. secundum illud Prou. 5. Fumus peccatorum suorum quisque constringitur: non est mirum si illi qui ligatus est breui tempore diu ligatus maneat. Item cum peccator

cator breui voluptate se vendat: quid mirū si emptori eius acquiratur ius perpetuū? Præterea cū nō minor sit Dei iustitia quā misericordia, nec minus sit æterna: quare minatur quis q̄ Dei iustitia æternaliter puniat malos, & non miratur q̄ Dei misericordia æternaliter remunerat bonos, cū parium causarū partes soleāt esse effectus? Præterea per se notum est, quod qui addit super peccatum suum contumaciā, seu impenitentiam, auget meritū & pœnam, & quantum durat iniuria, debet durare & pœna: quia ergo existēs in inferno addit super peccatū suū contumaciā vel impenitentiam (nulla enim vera pœnitentiā vel emendatio est apud inferos) & tādū durat Dei iniuria, quandiu ei non emēdatur: meritū durabit semper ipsius pœna. Præterea peccator peccauit in suo æterno vsque ad mortem in peccato perseverando, ideo merito punietur in æterno Dei. Petr. 4. libr. Dialog. Scire velim quomodo iustū sit, vt culpa quæ cum fine perpetrata est, sine fine puniatur. Greg. Hoc rectē diceretur, si distinctus iudex non corda hominum, sed facta pensaret. Iniqui enim ideo cū fine deliquerūt, quia cū fine vixerūt. Nam voluissent veiq̄, si potuissent, sine fine viuere, vt potuissent sine fine peccare. Ostendūt enim, quia in peccato semper viuere cupiūt, qui nunquam desinūt peccare dū viuunt. Ad magnam ergo iudicātis iusticiā pertinet, vt illi nūquā careant supplicio, qui in hac vita nunquam voluerunt carere peccato. Aug. Quia æternā habere voluit peccati perfruitionem, æternā inueniet vindictæ seueritatem. Itē maculatio imaginis diuinæ semper manebit in anima damnati: vnde cū peccatum quantum ad maculā semper maneat, pœna peccati merito semper manebit Aug. Merito in cælesti ciuitate imaginē ipsorū ad nihilū rediget Deus, qui in sua terrestri ciuitate imaginē ipsius ad nihilū redegerunt. Item quāto minus bonū est Deo quod ei præferatur, tanto maior, ei contumelia infertur. Cū ergo omne quod est vel esse potest, in infinitū minus bonū sit Deo, quicquid ei præferatur, infinita contumelia infertur ei: omni autē mortali peccato aliquid ei præferatur. Peccare enim est: secundum Augustinum, spreto incommutabili bono bonis commutabilibus adherere. Omni ergo mortali peccato infertur Deo infinita contumelia: merito ergo à Deo p̄o quolibet mortali infertur infinita pœna. Itē si quis peccaret in aliquem æquale sibi, aliquantum peccaret in eum: & si simile peccatum committeret in maiorem, magis peccaret, vt si in sacerdotem: & si in maiore sacerdote, vt in episcopū, & tūc magis peccaret: ergo si peccat in Deū, qui in infinitū maior est,

quo

quolibet puro homine, in infinitum magis peccat. Cū ergo in finitū sit peccatum in quo quis contemnit Deū, meritō infinita pœna ei debetur. Itē obligationes & transgressiones proportionales sunt: qui enim æqualiter tenetur ad aliquid faciendum, æqualiter peccant non faciēdo illud: sed obligatio qua quis tenetur Deo obedire & seruire, infinita est: ergo culpa transgressio- nis est infinita. Quōd obligatio sit infinita, sic probatur: Nō est possibile q̄ creatura rationalis liberet se à debito obediendi & seruiēdi Deo: cū ergo obligatio illa sit intransibilis, infinita est.

¶ Præterea si quis dedisset mille marcas gratis alicui, aliquan- tūlū esset obligatus ei: ergo cū solus oculus vel lingua in in- finitū pretiosior sit mille marcis auri, in infinitū magis obligatus est homo Deo ratione solius oculi vel linguæ, quā esset ra- tione mille marcarū auri. Quid ergo erit de obligatione qua est ratione toti⁹ corporis, & quid de illa quæ est ratione animæ, quæ in infinitū est melior corpore? Pater ergo quōd obligatio obediendi vel seruiēdi Deo infinita est. Item si anima ratio- nis non deberet durare nisi per diem vnam, tamen esset obligata Deo ratione diurnæ vitæ aliquantā obligatione: & si per dies dies ratione vitæ duorū dierum esset obligata duplo maiori- sic ascendēdo. Ergo ratione infinitæ vitæ obligata est Deo obli- gatione in infinitū maiori. Quū ergo obligatio infinita sit, culpa transgressio- nis est infinita: & ideo meritō debetur ei infinita pœna. Itē quū opera Dei vniuersa cōpleta sint, opera iustitiæ eius diminutionē nō habebunt: & sicut retributiones eius per- petuæ erunt, ita & vindicta & pœnæ perpetuæ erunt. Præterea quū mala merita omnino nostra sint, bona verò merita Deo omninō sint Dei, magis debetur nobis de iustitia pœnæ malis meritorū, quā bonorū præmia: ergo magis sumus puniendi de iustitia pro malis meritis, quā remunerandi pro bonis. Si ergo æternaliter pro bonis aliquis est remunerandus, æternaliter pro malis erit aliquis puniendus. Item proportionalia sunt peccati pœnis: si ergo non est cōparatio peccati ad peccatū, nō erit cō- paratio pœnæ ad pœnam. Cū ergo nō sit comparatio peccati eius qui furatus est quē, & peccati eius qui occidit hominē in- nocentē, non erit cōparatio pœnæ ad pœnam: ergo si pœna primi peccati est tēporalis, pœna secundi erit perpetua: ergo Deus aliquos perpetuō punit. Si fortē ad hoc dicatur q̄ licet possi- le sit aliquē mereri pœnā æternā: tamen clemētia Dei nō iustit- neret eū puniri tāta pœna: Quærimus ab eo, vtrum substat Deus eū puniri aliqua pœna, vel nulla. Si nulla, euacuatur de iustitia

iustitia
beo pro
ratione
respectu
videndū
truncat
sa esse v
ret sola
Item loq
tum no
tur, qua
ista mal
ille nun
animi, s
tur in p
tur. gl. C
na. Itē r
re sine f
tur à fr
summit
& illi m
re imm
flexibili
tempor
re, long
Nouī T
re supra
elle in c
penite
æterna
summe
tunc pun
in præse
pas ope
Ecclesia
quia nec
ros quō
ergo qu
Matth. 7
cus: Sic
dulcedi

iustitia. Si aliqua, ergo vel temporali vel aeterna. Si aeterna, ha-
 beo propositum. Si temporali, quum poena temporalis compa-
 ratione aeternae minus sit quam leuatio vni⁹ festucae de terra,
 respectu excoriationis vel detractionis capitis. Sicut iudex de-
 cidendus esset, si eum qui meruisset excoriationem vel capitis de-
 truncationem, puniret leuatione festucae de terra: sic ridiculo-
 sa esse videretur Dei iustitia, si debitorem poenae aeternae puniret
 sola poena temporali: vnde adhuc euacuaretur Dei iustitia.
 Item legitur Esaiae vlt. Vermis eorum non morietur, & ignis eo-
 rum non extinguetur. Hieronymus: Ignis ille tandiu succenditur,
 quandiu habet materiam qua vorax flamma pascatur. Materia
 ista mala voluntas est quae semper viuet in damnatis: ideo ignis
 ille nunquam extinguetur. Augu. Voluntas puniatur siue supplicio
 animi, siue corporis, ut quae delectatur in peccatis, ipsa plectatur
 in poenis. Io. 20. Luctus quae fecit omnia, nec tamen consumetur.
 gl. Cuius vita mortua fuit in culpa, eius mors viuet in poena.
 Itē nō consumetur in morte: sed ut sine fine crucietur, viuere
 sine fine compellitur. In Psal. Mors depascet eos. gl. Hoc dicitur
 a simili iumentorum, quae non radicitus herbas vellunt, sed
 summitates capiunt: vnde iterum herbae nascuntur ad pastum. Sic
 & illi morte repasti reuiuiscunt, quia non desiciunt. Greg. Mor-
 te immortaliter morientur impij. Bernar. in Epistolis: Ob hoc in-
 flexibilis & obstinatae mentis punietur aeternaliter malum, licet
 temporaliter perpetratum: quia quod breue fuit tempore vel opere,
 longum esse constat in pertinaci voluntate. Auctoritates
 Noui Testamenti quae poenarum aeternitatem ostendunt, requi-
 rent supra in ea, vbi destruitur error eorum qui ponunt animas nō
 esse in corporibus humanis, sed daemones inclusos, ut ibi agant
 poenitentiam. ¶ Item merito poena aeterna punietur, qui gloria
 aeterna a malo reuocari noluerunt. ¶ Item quum Bonitas Dei
 summē odiat malum, sicut summē diligit bonum: ipsa aeterna-
 liter puniet malū, sicut aeternaliter remunerabit bonum. Item
 in presenti tempus est operandi: in futuro verō non erit tem-
 pus operandi, sed pro opere facto hic mercedem recipiendi.
 Ecclesiast. 19. Quodcumque potest manus tua, instanter operare:
 quia nec opus, nec ratio, nec scientia, nec sapientia erūt apud infe-
 ros quō tu properas. Non metet ibi aliquis quod hic nō seminavit
 ergo qui malē vixit hic, & in malitia vitam finiuit, nō saluabitur.
 Matth. 7. Nunquid colligunt de spinis vuas, aut de tribulis fi-
 cus: Sic ex malitia vitae quam hic aliquis habuit, nō colligit ibi
 dalecedin⁹ premij. Merita etiā ibi mutari non poterunt. Ecclef.

11. Si ceciderit ligatū ad Austrum, aut ad Aquilonē, in quocumque loco ceciderit, ibi erit. Greg. 4. lib. Dialog. Qualis hinc quicquid egreditur, talis in iudicio presentatur. Et ut breuiter dicamus, vita presentis disponit de futura: vnde quum futura vita sine fine, eò quòd animæ sint immortales: presentis vita preparat futura vel miseriam sine fine, vel felicitatem sine fine.

De errore ponentium animas in charitate decedentes, nulla pœna purgatoria puniri. Et primo de errore illorum qui dicunt nullum peccatum esse veniale. CAP. XXV.

Sequitur de errore illo q̄ ponit animas eorū qui in charitate decedūt, nulla pœna purgatoria in futuro puniendas. Quod error habet tres errores sibi annexos. Primus est, q̄ nullū peccatū est veniale. Secundus est, q̄ quādo dimittitur culpa, dimittitur & pœna: quòd si decedat, nulla pœna purgatoria punietur. Tertius, quòd suffragia ecclesiæ nō profint mortuis. ¶ Circa primū errorem notandum est, quòd qui sunt illius erroris, nō sentiunt de Domino in bonitate, cum credāt eū pro quacunque offensa seruis suis irasci ad mortē. Dicūt enim omne peccatū esse mortale. Et est error iste improbabilissimus. Non enim est verisimile, quòd pater misericordiarū pro quacunque offensa filios suos exheredet. ¶ Itē verisimile est quòd sicut habet gladium mortis aeternæ, quo vitur in seruos maleuolos pro magnis offensis: sic habeat virgam correctionis vel purgationis transitorie, qua pro leuibus offensis vtatur in filios suos. Et sicuti nō omnis infirmitas vel vulnus corporale ad mortē est: sic nec omnis infirmitas spiritualis mortalis est. Itē sicut non omnis casus corporalis est ad cōfractiōem colli, ita nec omnis casus spiritualis ad mortē est. Proverbiorum 24. Septies in die cadet iustus & resurget. Poëta: Qui cadit in plano, tamē hoc vix euenit quā: Sic cadit, vt tacta surgere possit humo. Non proiciuntur vasa pretiosa omnino pro quacunque iniquatione, sed purgantur. Sic nec anima. Et si in morte in aliqua immunditia veniuntur: nō tamen pro quacunque damnantur. Item si omne peccatum mortale est, cum omne dictum, vel factum, vel concupitū contra legem sit peccatum: omne factum dictum, vel concupitum contra legem Dei, erit peccatum mortale: ergo ieiunare vel eleemosynam dare propter inanem gloriam, est mortale peccatum. Et breuiter quum aliquid fiet, de quo Deus dicit ne fiat, erit mortale peccatum: quod si verum est, nullus erit sine mortali peccato. Item quum opus virtutis sit immediate opus vitij seu peccatū erit, quod erit in superbia